

منازل تولید می شوند، به عنوان مثال ضخامت پز فرش که برای منزل خریداری می شود بین ۵ تا ۱۰ سانتیمتری متر است ولی این ضخامت برای فرش نویی که وارد حرم مطهر رضوی می شود، حدود ۱۳ میلیمتر است.

فرش که در کدام رواق باشد و چقدر در معرض تردد و اثران قرار بگیرد، پس از استفاده به مدت ۱۰ سال، خارج شده و با فرش نو جایگزین می شود.

هنرمندان قالیباف در خدمت تولید فرش

حدود ۵۰۰ قالیباف به طور مستقیم در این شرکت مشغول به کار هستند. علاوه بر این در واحدهایی که با هدف اشتغالزایی در خارج از کارگاه های متمرکز شرکت ایجاد شده، زمینه ایجاد اشتغال برای بیش از ۲۰۰ قالیباف هم فراهم شده است. البته به این تعداد شغل ایجاد شده باید سایر ارکان زنجیره تامین فرش دستباف را هم اضافه کرد یعنی از بخش رنگرزی تا کسانی که فرآیندهای تکمیلی فرش را انجام می دهند. فلسفه تاسیس شرکت فرش آستان قدس رضوی مفروضه و رویکرد حرم مطهر با فرش با کیفیت بوده اما با نگاه و رویکرد کلان مبنی بر اشتغالزایی و این هدف با ایجاد کارگاه ها در حومه مشهد و شهرستان کاشمر دنبال شد. علاوه بر آن، حفظ هنر اصیل ایرانی هم مدنظر بوده که در این راستا همیشه سعی شده است دستبافته های رضوی به دور از هر گونه تقلب و افت کیفیت و همچنین همسوی با طرح و نقشه هایی که با پیشینه فرش ایرانی پیوند دارند، بافته شوند. بنابراین علاوه بر کیفیت و نقیص بودن، وجوه هنری و اشتغالزایی هم لحاظ شده است. همچنین برای این که دستبافته های رضوی دوام و مقاومت بیشتری در برابر پا خوردگی داشته باشند، با کیفیت بالاتری در مقایسه با فرش های مورد استفاده در

شست و شوی فرش های حرم مطهر

سالانه حدود ۴ هزار متر مربع فرش دستباف برای رواق ها و مکان های سرپوشیده حرم مطهر استفاده می شود که البته خیلی بیشتر از این مقدار، فرش های ماشینی هستند که در صحن ها برای هر نوبت نماز پهن می شوند. با توجه به اینکه این فرش ها در معرض آفتاب، باران و برف احتمالی هستند نیاز به شست و شوی مداوم دارند. در همین راستا حدود دو دهه قبل در شرکت فرش آستان قدس رضوی واحد قالیشویی هم راه اندازی شده تا فرش های دستباف و ماشینی به طور مستمر و بسته به نیازی که به شست و شوی پیدا می کنند، به واحد قالیشویی ارسال شوند.

توجه آستان قدس رضوی به فرش دستباف برای مفروضه و رویکرد حرم حضرت رضا (علیه السلام) با دستبافته های اصیل ایرانی و هنر ناب این سرزمین، اتفاق بسیار مهمی است. چرا که در زمانه ماشینی شدن فرایندها، توجه به فرش دستباف، خود حمایت بسیار بزرگی است. منظور از حمایت، نقدینگی و ارائه تسهیلات نیست بلکه تفکری است که در راستای توجه به این هنر اصیل ایرانی و حفظ آن و اشتغالزایی وجود دارد و در واقع این حمایت در کنار همه اجزای تولید مشاهده می شود. همین تفکر است که به ما می گوید در تولید و تهیه فرش های حرم مطهر رضوی بر خلاف بسیاری از فرش هایی که امروزه با استفاده از رنگ های شیمیایی تولید می شوند، باید از رنگ های گیاهی با ثبات و طبیعی با کیفیت، پشم مرغوب ایرانی و طرح و نقش اصیل ایرانی استفاده و از هر گونه تقلب در فرش پرهیز شود. این تفکر، بزرگ ترین حمایتی است که آستان قدس رضوی از این شرکت انجام می دهد.

در روزگاری که فرش دستباف ایرانی متأسفانه به دلالی دچار مشکلات و کاستی هایی شده است، آستان قدس رضوی تلاش کرده این هنر اصیل در حوزه های مختلف مرتبط با آن حفظ شود. این اقدامات دستاوردهایی همچون تنوع بخشی در طرح و نقش، افزایش تولید، گسترش دایره مشتریان، برندسازی و توسعه اشتغال را در کل جغرافیای کشور به دنبال داشته است. علاوه بر این، هدف گذاری شده است که این شرکت به تولید کننده و توزیع کننده مواد اولیه و رنگ های گیاهی مرغوب در کشور هم تبدیل شود.

حدود ۵۰۰ قالیباف به طور مستقیم در این شرکت مشغول به کار هستند. علاوه بر این در واحدهایی که با هدف اشتغالزایی در خارج از کارگاه های متمرکز شرکت ایجاد شده است

